

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

D E C I Z I E

cu privire la inadmisibilitatea recursului în anulare

învinuirea lui

Denis Burlaciuc
(art. 264¹ alin. (1) Cod penal)

*(Dosarul nr. Ire-119/2023
Nr. PIGD 1-22028177-01-1r/e-19072023*

Chiar dacă instituția recursului în anulare a fost abolită la 01 septembrie 2023, recursurile în anulare declarate până la acea dată se soluționează conform legislației în vigoare la data declarării acestora; Explicarea sensului sintagmei „viciu fundamental” din fostul art. 453 alin. (1) CPP; Negarea faptului conducerii mijlocului de transport.

02 octombrie 2024

Au examinat anterior cauza judecătorești:

Instanța de fond: Leonid Turculeț

Instanța de apel: Vitalie Movilă, Serghei Pilipenco, Evghenii Dvurecenshii

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului în anulare declarat de avocatul Gîrneț Zinaida în interesul lui Denis Burlaciuc,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte,*

Vladislav Gribincea

Ghenadie Eremciuc, *judecători,*

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Denis Burlaciuc s-a născut în anul XXXXX în mun. XXXXX. El a fost învinuit, în temeiul art. 264¹ alin. (1) Cod penal, de conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

2. Denis Burlaciuc a fost apărat în această cauză de avocatul Zinaida Gîrneț.

3. În prima instanță cauza penală a fost examinată în procedură generală. Denis Burlaciuc a fost găsit vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal și i-a fost aplicată pedeapsa sub formă de 200 ore de muncă neremunerată în folosul comunității, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. Curtea de apel a respins recursul apărării.

4. La 26 ianuarie 2023, avocatul Zinaida Gîrneț a depus recurs în anulare în care solicită casarea deciziei curții de apel și a sentinței și pronunțarea unei hotărâri de achitare.

5. Urmărirea penală în această cauză a fost pornită la 04 februarie 2022 și s-a finalizat în 17 februarie 2022. Prima instanță a examinat cauza în perioada 28 februarie 2022 – 29 septembrie 2022. Instanța de recurs a examinat cauza între 20 octombrie 2022 și 26 ianuarie 2023. Dosarul a ajuns la Curtea Supremă de Justiție pe 04 iulie 2023.

ÎN FAPT

6. Denis Burlaciuc a fost învinuit că, la 01 februarie 2022, în jurul orei 00:10, deținând permis de conducere valabil, a condus un autoturism prin mun. Cahul. Fiind stopat a fost supus testării alcoolscopice. Aceste acțiuni au fost înregistrate video de un colaborator de poliție. În urma testării alcoolscopice cu alcooltestul „Drager” a fost constatată starea de ebrietate cu grad avansat (concentrația vaporilor de alcool ce constituie 0,89 mg/l). Acțiunile lui Denis Burlaciuc au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal.

7. În procesul-verbal cu privire la constatare a stării de ebrietate a șoferului (f.d. 5) întocmit la 01 februarie 2022, la rubrica cereri și demersuri a persoanei testate, se conține mențiunea că „este de acord cu procedura de testare și rezultatul acesteia de 0,89 mg/l”. Denis Burlaciuc a semnat procesul-verbal și rezultatul

testului „Drager” (f.d. 11). Din înregistrările video anexate la dosar se observă un automobil staționând, cu motorul în funcțiune, de la volanul căruia s-a coborât Denis Burlaciuc. Ulterior este înregistrat modul și rezultatul testării lui Denis Burlaciuc cu alcooltestului „Drager” (f.d.22).

8. La 01 februarie 2022, condamnatul a scris o explicație în care a recunoscut că a condus mijlocul de transport circa 500 metri și că a consumat circa 900 ml. de bere (f.d. 6).

9. Pe parcursul urmăririi penale, atât condamnatul, cât și avocatul lui nu au contestat vreo acțiune procesuală.

10. Prin sentința Judecătorei Cahul din 29 septembrie 2022 Burlaciuc Denis a fost recunoscut a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal și i-a fost aplicată pedeapsa sub formă de 200 ore de muncă neremunerată în folosul comunității, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. Prima instanță a constatat vinovăția în baza procesului-verbal de constatare a infracțiunii, unde este menționat că condamnatul a fost supus testării alcoolscopice. Proba de bază a fost rezultatul testului cu aparatul „Drager”, care a indicat o concentrație de alcool de 0,89 mg/l în aerul expirat. Declarațiile colaboratorilor de poliție audiați în calitate de martori și înregistrările video de asemenea au fost reținute drept probe.

11. La 11 octombrie 2022, avocatul Zinaida Gîrneț, în interesele lui Denis Burlaciuc, a declarat recurs, solicitând casarea sentinței și emiterea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie achitat, deoarece nu s-a constatat existența infracțiunii de conducere a mijlocului de transport. Avocatul susține că Denis Burlaciuc nu conducea automobilul, ci acesta era staționat. El consideră că există a fost constatată doar starea de ebrietate, însă nu și conducerea automobilului, iar lipsa unei părți componente ale infracțiunii echivalează cu lipsa tuturor elementelor constitutive ale infracțiunii.

12. La 26 ianuarie 2023, Colegiul penal al Curții de Apel Cahul a respins recursul părții apărării, menținând sentința. Instanța a stabilit că probele demonstrează vinovăția inculpatului pentru conducerea unui vehicul în stare de ebrietate avansată. Martorii au confirmat că l-au observat pe Denis Burlaciuc conducând, iar instanța a clarificat că posibilele discrepanțe de timp între înregistrările video și testul de alcoolemie se datorează neomologării camerei de bord. Instanța a conchis că Denis Burlaciuc a condus automobilul în stare de ebrietate pe 01 februarie 2022 (f.d. 128-129).

13. La 4 iulie 2023, avocatul Zinaida Gîrneț a depus recurs în anulare în numele condamnatului Denis Burlaciuc, solicitând casarea deciziei și achitarea condamnatului. Recurenta a susținut că instanțele nu au apreciat corect probele, concluzionând eronat că Denis Burlaciuc a condus vehiculul pe 01 februarie 2023, în loc de 31 ianuarie 2022. Ea a mai afirmat că hotărârile nu au fost suficient motivate, lipsind legătura cauzală între consumul de alcool și conducerea vehiculului.

14. La 13 august 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat procurorului depunerea referinței la recurs. În adresa instanței a parvenit referința procurorului Sergiu Crijanovschi, prin care solicită declararea recursului ca fiind inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

15. Instituția recursului în anulare a fost abolită prin Legea nr. 246/2023, în vigoare din 01 septembrie 2023. Totuși, această modificare nu are efect asupra recursurilor în anulare depuse până la 01 septembrie 2023. Conform art. XI alin. (3¹) al acestei legi:

„Recursurile în anulare declarate până la intrarea în vigoare a prezentei legi se examinează și se soluționează conform legislației în vigoare la data declarării acestora.”

16. Partea relevantă art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, în versiunea în vigoare până la 31 august 2023, prevedea următoarele:

„(2) Un complet format din 3 judecători, prin decizie motivată, va decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că: ...

2) recursul este declarat peste termen;
... .”

17. Până la 01 septembrie 2023, partea relevantă a art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, care se referea la temeiurile pentru recurs în anulare, era următoarea:

„(1) Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată...”

18. Conform art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală:

„44) viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată – încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale;”

19. Conform art. 454 Cod de procedură penală:

„Recursul în anulare poate fi declarat în termen de 6 luni de la data rămînerii irevocabile a hotărârii judecătorești.”

20. Art. 456 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală prevedea următoarele:

„(2) Admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție o va decide un complet format din 5 judecători, fără citarea părților, în camera de consiliu, în baza materialelor din dosar.

(3) În cazul constatării condițiilor prevăzute la art. 432 alin. (2), completul format din 5 judecători va decide asupra inadmisibilității recursului înaintat prin decizie motivată adoptată în unanimitate, iar în cazul constatării condițiilor prevăzute la alin. (4) al articolului menționat, completul va trimite prin raport recursul în anulare pentru judecare Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție.”

21. Art. 13 alin. (5¹) al Legii cu privire la Curtea Supremă de Justiție, după modificările introduse prin Legea nr. 224/2024, prevede următoarele:

„(5¹) ... Curtea Supremă de Justiție va examina în complete de 3 judecători cererile de recurs, cererile de recurs în anulare și cererile de revizuire, care au fost inițial repartizate spre examinare completelor din 5 judecători. Acestea vor fi examinate de completul de judecători din care face parte judecătorul raportor.”

22. Art. 264¹ alin. (1) Cod penal, la 1 februarie 2022, prevedea următoarele:

„(1) Conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat

se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

23. Având în vedere prevederile art. 13 alin. (5¹) al Legii cu privire la Curtea Supremă de Justiție (a se vedea para. 21), în pofida prevederilor art. 456 alin. (2) Cod de procedură penală (a se vedea para. 20), admisibilitatea recursului în anulare este examinat de un complet din trei judecători ai Curții Supreme de Justiție.

24. Recursul în anulare examinat a fost declarat în mai puțin de șase luni de la pronunțarea deciziei instanței de recurs, adică a fost depus în termen.

25. Curtea Supremă de Justiție notează că recurentul nu este de acord cu condamnarea, invocând că hotărârile emise în această cauză se bazează pe aprecierea eronată a probelor și constatarea eronată a circumstanțelor cauzei. Recurentul solicită achitarea inculpatului conform art. 453 alin. (1), pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală în vigoare la momentul înaintării recursului.

26. Examinând recursul în anulare, Curtea Supremă de Justiție trebuie să răspundă la întrebarea dacă hotărârea atacată irevocabilă este afectată de un viciu fundamental sau eroare de drept comise la judecarea cauzei în cadrul procedurii precedente.

a. Definirea „viciului fundamental”

27. Art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală, care definește „viciul fundamental”, nu este foarte explicit. Sintagma „viciu fundamental” a fost preluată în Codul de procedură penală din Protocolul 7 art. (4) alin. (2) la Convenția Europeană pentru Drepturile omului (CEDO). Prin urmare, sintagma

„viciu fundamental” urmează a fi interpretată prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (CtEDO).

28. Protocolul 7 art. (4) alin. (2) la CEDO prevede excepții de la principiul res judicata în materie penală. Excepțiile se referă la apariția unor fapte noi sau recent descoperite sau la constatare unui viciu fundamental în cadrul procedurii precedente. În această cauză nu se invocă apariția unor „fapte noi sau recent descoperite”. Prin urmare, ultima sintagmă nu va fi interpretată în această hotărâre.

29. Noțiunea de „viciu fundamental”, în sensul art. 4 alin. 2 din Protocolul nr. 7, sugerează că numai o încălcare gravă a unei norme de procedură, care aduce o gravă atingere integrității procedurii precedente, poate servi ca bază pentru redeschiderea acesteia în detrimentul persoanei acuzate. Când redeschiderea este solicitată în beneficiul persoanei acuzate, cerințele pentru redeschiderea procedurii ar putea fi mai puțin stricte, cu condiția că nu sunt afectate drepturile altor persoane. În ultimul caz, natura viciului va trebui evaluată în primul rând în funcție de dacă s-a încălcat dreptul la apărare și, astfel, a fost împiedicată buna administrare a justiției. În toate cazurile, motivele care justifică redeschiderea procesului trebuie să fie de natură „să afecteze hotărârea pronunțată” (mutatis mutandis hot. CtEDO [Mihalache v. România](#), 2019, para. 133).

30. Asigurarea unificării practicii judecătorești (*Mihalache v. România*, para. 134-138) sau reaprecierea situației de fapt în lipsa unor fapte noi sau recent descoperite (hot. [Stavilă v. România](#), 2022, para. 88-102) care nu erau în vădit iraționale (hot. [Bujnița v. Moldova](#), 2007, para. 23) nu au fost considerate de CtEDO ca constituind un „viciu fundamental”. Greșelile sau erorile autorităților trebuie, de regulă, interpretate în beneficiul persoanei acuzate și, de regulă, nu pot fi invocate în detrimentul acesteia (hot. [Rachikov v. Rusia](#), 2007, para. 50). Totuși, carențe deosebit de grave de procedură precum omisiunea investigării motivelor de instigare la ură care au stat la baza unui atac violent, cât și neluarea în considerare a unor astfel de motive la stabilirea pedepsei pentru infracțiunile violente motivate de ură au fost considerate de CtEDO drept „vicii fundamentale” ([Sabalic v. Croația](#), 2021, para. 114). CtEDO de asemenea nu a găsit o violare a art. 6 CEDO atunci când, prin căi extraordinare de atac, a fost casată o hotărâre judecătorească irevocabilă de condamnare care nu combătea câteva probe din dosar care confirmau nevinovăția (hot. [Lenskaya v. Rusia](#), 2009, para. 40-44).

31. Din para. 27-30 rezultă că viciul fundamental există dacă sunt întrunite cumulativ următoarele elemente:

- a) a fost stabilită o încălcare a normelor de procedură;
- b) această încălcare este „gravă”;
- c) încălcarea a afectat soluția din hotărârea pronunțată.

32. Curtea Supremă de Justiție notează că, având în vedere că pune în discuție un lucru judecat, recursul în anulare nu poate reprezenta un recurs ordinar repetat. Pentru a admite recursul în anulare, gravitatea încălcărilor trebuie să fie

considerabil mai mare decât cele care pot servi drept temei pentru admiterea recursului ordinar.

b. Existența „viciului fundamental”

33. Recurentul susține că nu a fost probat în instanțele de fond și recurs faptul conducerii mijlocului de transport de către condamnat. Recurentul nu contestă rezultatul testării alcoolscopice. Curtea de apel a constatat că Denis Burlaciuc a condus vehiculul atunci când a fost oprit de poliție. Acest fapt a fost confirmat de polițiștii audiați în calitate de martori și de înregistrările video, care arată că vehiculul era cu motorul pornit, iar condamnatul ieșea din automobil. Condamnatul însuși a recunoscut că a condus automobilul circa 500 m. (a se vedea para. 8). Curtea de apel a subliniat că punerea în mișcare a vehiculului, chiar și pentru o distanță scurtă, constituie consumarea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) din Codul penal. Același lucru rezulta și din practica anterioară a Curții Supreme de Justiție.

34. Instanța de recurs a respins argumentul cu privire la indicarea orei greșite în materialele cauzei, subliniind că în camera de bord a poliției ora putea fi setată greșit. Condamnatul este acuzat de conducerea automobilului sub influența alcoolului în noaptea dintre 31 ianuarie și 01 februarie 2022. În contextul recunoașterii de către condamnat a conducerii autovehiculului în acea perioadă de timp, după ce a consumat alcool, și a confirmării cu etilotestul a gradului de alcoolemie, indicarea orei greșite nu putea afecta soluția instanței de judecată în acest caz, adică nu reprezintă un viciu fundamental.

35. Din motivele de mai sus, conform art. 13 alin. (5¹) al Legii cu privire la Curtea Supremă de Justiție, art. 456 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală (versiunea în vigoare la data depunerii recursului în anulare),

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul în anulare înaintat de avocatul Zinaida Gîrneț în numele condamnatului Denis Burlaciuc împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 26 ianuarie 2023.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Vladislav Gribincea

Ghenadie Eremciuc